

Runornas form, bruket av **o**-runan för nasalerat *a* (**pino, hons**) och den enkla ornamentiken tyda på att inskriften tillhör förra hälften av 1000-talet. Enligt Brate torde den vara ristad av Åsmund Kåreson; han påpekar, att korset har samma form som på den av Åsmund signerade ristningen L 211 Vedyxe, Danmarks sn.

373. Örby, Skepptuna sn.

Pl. 39, 40.

Litteratur: B 18, L 521, D 2:158. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5:1 n:r 42, Monumenta 3, bl. 99; O. Celsius, SR 2, s. 72; E. Brate, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Peringskiöld, teckning (i F 1 5:1), träsnitt (i F 1 5:1, Monumenta 3 och B 18); Dybeck a. a.; Brate foto 1909 (ATA).

Runstenen står 17 m. N om landsvägen Åsby—Lunda, mitt för allén ned till Örby. Den restes på denna plats år 1940.

I *Ransakningarna* uppges, att »Uthi Örby Giärdet straxt widh byen finnes 2^{ne} Runsteenar med Runaskrift ingrafne men dess innehåldh weet ingen.» Peringskiöld: »Örby gärde i Skäfftuna Sochen.» Vid Dybecks besök stod stenen »vid sockenvägen mellan Lunda och Widby, öster om och vid avvägen till Örby», sålunda på ungefär samma plats som nu. Enligt vad Brate hört, trodde man på platsen, att stenen hade kommit från en skogsbacke mellan Örby och Herresta.

Blågrå gnejs. Höjd över markytan 1,60 m., bredd nedtill 0,83 m. Ristningens höjd 1,25 m., bredd 0,75 m. Den ristade ytan är något kullrig. På h. sidan upptill är ett stycke av stenen avslaget, varvid även något av inskriften har gått förlorat. Det saknas redan på den äldsta avbildningen (Peringskiölds). Ristningen är ojämnt huggen, men på det hela taget tydlig och väl bevarad.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter B 18):

iarbi · [l]it · stain · hf[t]R · sū · - - sina · tua
5 10 15 20 25

Iarpi let stein æft[i]R sy[ni] sina tva.

»Järpe lät [resa] stenen efter sina två söner.»

Till läsningen: Intet sk vid inskriftens början och slut. 1—5 **iarbi** är fullt säkert. Bst i 6 **i** är helt borta, övre delen av 7 **i** är också svag. 8 **t** har bst både t. h. och t. v., 10 och 26 **t** endast t. v., likaså 16 **t** hos Peringskiöld. **s**-runan har formen **∟**, saknar sålunda nedre stapeln. Övre delen av 14 **h** och **f** svagt, övre delen av 16 **t** helt borta. Av 19 **u** finns endast övre delen i behåll.

Att infinitiven *ræisa* (eller *retta*) är utelämnad, är känt från flera inskrifter; se ovan U 215 och 362.

Namnet *Iarpi* är f.ö. icke känt från någon inskrift. Det kan möjligen ingå i några svenska och norska ortnamn (Lundgren-Brate och Lind). En starkt böjd sidoförm *Iarpr* är bättre styrkt (Lind). Såväl *Iarpr* som *Iarpi* höra givetvis till adjektivet isl. *iarpr* 'brun'.

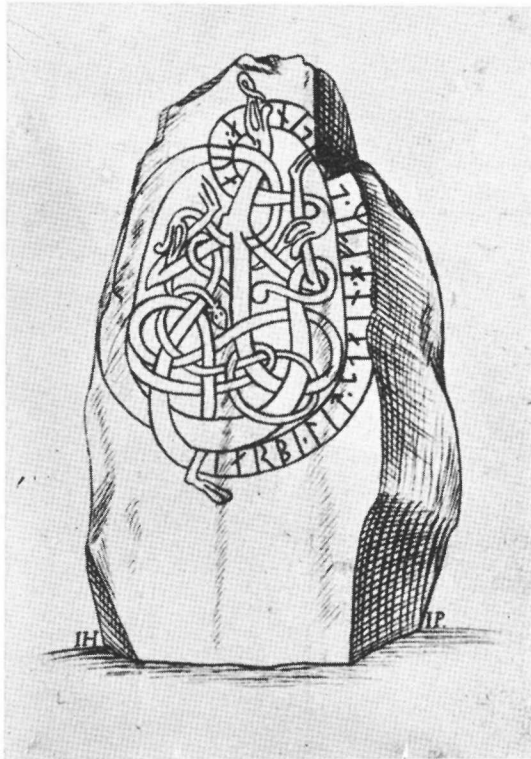

Fig. 87. U 373. Örby, Skepptuna sn.
Efter teckning av Peringskiöld.